

100-letnica Toma L. Johnsona

Te dni je minilo sto let, kar je bil rojen največji župan, kar jih je imelo mesto Cleveland v vsej svoji zgodovini—Tom L. Johnson. Mož, ki je Clevelandu vtisnil neizbrisni pečat naprednega mesta in ustvaril tradicijo, ki še do danes ni umrla, je bil sicer po rodu Kanadčan, a si je že v zgodnji mladosti Cleveland izbral za svoj dom. Bil je poslovni genij in postal milijonar, potem pa se je z dušo in telesom vrgel v politično vihar in v bojih proti velikim finančnim interesom žrtvoval vse, kar je imel—zdravje in bogastvo. Umrli je skoraj kot berač. Politično je bil demokrat in zavzemal se je za izrazito ameriško družbeno reformo, ki nosi ime "Single Tax." Njegova zasluga med drugim je bila, da je bil Cleveland eno prvih ameriških mest, ki je zgradilo javno lastovano občinsko elektrarno.

Dva znana, zdaj že pokojna clevelandska demokrata, ki sta izšla iz politične šole Toma L. Johnsona, sta bila Newton D. Baker, ki je bil tajnik za narodno obrambo v kabinetu predsednika Woodrowa Wilsona in dobi prve svetovne vojne, in pa nepozabni ognjeviti ljudski tribun Peter Witt.

Spominu velikega clevelandskega župana so se v nedeljo opoldne oddolžili ob njegovem spomeniku na Public Square, obiskal ga je tudi eden od njegovih najbližjih prijateljev, župan Anthony Celebrezze in okrajni sodnik Edward Blythin. Dalje dva demokrata, ki sta v svojih mladih letih bila Johnsonova politična pomočnika, pravnik Carl D. Friebolin in inženir William A. Stitcheomb.

55 MILIJONOV MOTORJEV NA CESTI

WASHINGTON, 14. julija — Ceni se, da vozi po ameriških cestah 55 milijonov motornih vozil. Če primerjamo letošnje leto z letom 1940, se je avtomobilski promet v Združenih državah v tem času pomnožil kar za 72 odstotkov.

Za Adamičevo ustanovo

V našem uradu je izročil neimenovani rojak iz Euclida vsoto \$2.00 za Adamičevo ustanovo. V imenu odbor se mu izreka najlepša hvala.

FLANDERS IŠČE ZAVEZNIKE

WASHINGTON, 20. julija — Današnje zasedanje senata je v središču političnega zanimanja. Republikanski senator Ralph Flanders iz države Vermont je senatu predložil resolucijo, da naj senat obsodi politično taktiko senatorja Josepha McCarthyja in ga posvari, naj s to taktiko v bodoče preneha.

Flanders primerja McCarthyja s Hitlerjem, pravi, da sta oba politika izrabljala nevarnost komunizma za svoje in čisto druge namene. Nevarnost komunizma pa je bila v Nemčiji neizmerno večja, kot pa je, če jo iščemo po Ameriki.

Mnogo bo zavisno od tega, kako bo postopal voditelj republikancev v senatu senator Knowland. Ali bo dopustil, da se o predloženi resoluciji sploh glasuje, ali pa bo zahteval, naj gre ta resolucija najprej v pristojni pododbor senata, kjer bo lahko zaspala. Dalje, koliko republi-

BURKE PROTI IZSTOPU AMERIKE IZ ORGANIZACIJE Z.N.

WASHINGTON, 19. julija—Demokratska senatorja Thomas Burke iz Ohio ter Albert Gore iz Tennessee sta se v posebnem televizijskem programu pečala z vprašanjem Kitajske med Združenimi narodi. Republikanski kandidat za ohijskega senatorja George Bender je podal izjavo, da naj ameriška delegacija pri Združenih narodih v slučaju sprejema Kitajske k tej organizaciji, pospravi svoje kovčke in zapusti palačo Združenih narodov v New Yorku. Burke je v tej zvezi dal komentar, da ga že sama taka misel pretrese, Gore pa je Amerikance opozarjal, da bi tak korak ameriške delegacije praktično pomenil le zmago komunistov.

"Če bi dobila komunistična Kitajska sedež med Združenimi narodi, bi to dejstvo pomenilo precejšnjo zmago komunistov; če bi pa Združene države izstopile iz Združenih narodov, bi bil ta korak za komuniste še desetkrat večja zmaga," je dejal senator Albert Gore, demokrat iz Tennessee.

"Kot svetovna sila Združene države ne morejo iti nazaj v izolacionizem, ne morejo se odstraniti iz konferenčnih sob, kjer se oblikuje bodočnost sveta," je nadaljeval Gore.

Dve Kitajski med ZN?

David Key, pomožni tajnik v državnem tajništvu, ki načeljuje oddelku "U. S. A. in Združeni narodi," je mnenja, da bi bilo z pravnega vidika mogoče, da bi bili v organizaciji Združenih narodov zastopani kar dve Kitajski. V Varnostnem svetu, ki je organ Združenih narodov, nacionalistična Kitajska Čiang Kajšeka iz Formoze. V organizaciji Združenih narodov kot takih, torej v plenumu, pa komunistična Kitajska. V organizaciji Združenih narodov kot takih, torej v plenumu, pa komunistična Kitajska. V organizaciji Združenih narodov kot takih, torej v plenumu, pa komunistična Kitajska.

Komunistična Kitajska pa lahko dobi za sebe dvotretjinsko večino v plenumu Združenih narodov. Tam bi tudi ostala.

K debati o komunistični Kitajski med Združenimi narodi so se oglašili tako republikanski, kakor tudi demokratski senatorji. Med ostalim se je trdilo, da so Amerikanci do 95 odstotkov zoper to, da Združene države še ostanejo med Združenimi narodi, če bi dobila komunistična Kitajska sedež v Varnostnem svetu Združenih narodov.

Kot povdarjeno, Amerika lahko ta sedež prepreči z uporabo pravice "veta."

Da naslikamo razpoloženje, ki kancev, kakor tudi demokratov se bo pridružilo senatorju Flandersu.

Mnogo delavskih uni je enako zahtevalo od senata, naj McCarthyju pristriže peroti. V njegovi lastni državi Wisconsinu je urednik nekega tednika začel zbirati glasove, da se McCarthy odpokliče. Teh glasov je bilo za 50.000 premalo, pa se bo z akcijo po prihodnjih volitvah menda nadaljevalo.

Mladi demokratje na Rhode Islandu so sprejeli resolucijo, s katero pozivljajo senat, naj McCarthyju odvzame predsedstvo senatnega pododborja za raziskovanje "neameriške aktivnosti." Senator McCarthy se za vse te akcije ne zmeni in je s svojim pododborom zopet začel napovedati raziskovanja in preiskave. Predmet preiskave so tovarne in podjetja, ki delajo za ameriško oboroženo silo.

ENA SODBA O TEM, KAJ JE LEPO NA ŽENSKI

STOCKHOLM, Švedska, 19. julija—V tukajšnji luki se nahajajo štiri ruske bojne ladje, ki so prišle semkaj v znamenju izmenjave uljudnosti med Rusijo in Švedsko. Posadka štirih ladij šteje okoli 2.300 mož.

Švedske časopise je zanimalo dognati, kako učinkujejo švedska dekleta na ruske mornarje, to tem bolj, ker Rusi nimajo mnogokrat prilike, da bi prišli v stiko z inozemstvom. In kaj so odkrili? Da so za ruske mornarje zelo privlačna tista dekleta, ki nosijo na nogah škornjčke in ki imajo v kite spletene lase, niti najmanj pa jih ne zanimajo najbolj bujne švedske gospodične, katerih ustnice so z rdečilom pobarvane.

Neki novinar je o tem stavil vprašanje na kakih 50 ruskih mornarjev, in ti so mu odvrnili, da škornjčki in v kite spleteni lasje večajo čar ženske, našminkane ustnice pa da ga zmanjšujejo.

CHARLIE CHAPLIN GOST KITAJCEV

ŽENEVA, 19. julija—Ministrski predsednik in zunanji minister komunistične Kitajske Chou En-Lai je snoči v svoji vili, pet milj od tega mesta, priredil večerjo, na kateri je bil filmski komik Charlie Chaplin navzoč kot častni gost. Vilo so stražili švicarski policisti in agentje komunistične tajne službe. Kakor znano, je Amerika Chaplinu, ki je pred dvema letoma odpotoval v Evropo, zabranila vrnitev. Chaplin je kljub temu, da je okoli 40 let bival v Ameriki, še vedno britanski državljan.

V staro domovino

V ponedeljek, 26. julija odpotuje na obisk k svojem v staro domovino Tony Pugel iz 1051 E. 67 St. Namenjen je v Koseze pri Ilirski Bistrici v Slovenskem Primorju. Srečna pot in zdrav povratek!

Žalostna vest

Poznana Mrs. Frances Gorganc iz 19314 Arrowhead Ave. je zadnji sredo prešla iz stare domovine žalostno vest, da ji je koncem junija meseca umrl ljubljani brat Franc Sober. Ugonobil ga je rak na jetrih, vsled katerega je bolehal več mesecev, nakar se je podvrnil operaciji, kateri je podlegel po treh dneh. Star je bil 57 let in je bival v Rimskih Toplicah na Dolenjskem. Užival je velik ugled kot predsednik občine. Njegov veličasten pogreb je pričal, da je bil zelo priljubljen med prebivalci. Pogreb je bil civilen. Tam zapišča žalujočo soprogo Mimi, dva brata, Ivana in Viktorja ter sestro Julijo Medic, tukaj pa sestro Mrs. Gorganc, ki je zelo aktivna na društvenem polju v Euclidu. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin!

Socialno zavarovanje

Ker se je delovanje urada Socialnega zavarovanja zadnja leta zelo pomnožilo, je vodstvo uredilo prostore na 10406 Euclid Ave., nad lekarno Gray, ki je na uslugo prebivalcem na vzhodni strani mesta. Na ta način se bo marsikateremu, ki ima posla s uradom Socialnega zavarovanja, prihranilo pot v mesto.

Molotov trdi, da obstoji podlaga za povrnitev miru v Indokini

KDO JE MENDES FRANCE, PREDSEDNIK FRANCOŠKE VLADE

ŽENEVA, 20. julija—Danes (v torek) ob polnoči naj bi formalno potekel rok, do katerega ima predsednik francoske vlade Pierre Mendes France rešiti vprašanje Indokine ali pa podati ostavko svoje vlade. Sovjetski zunanji minister Venčeslav Molotov je dobro razpoložen. Molotov ni za to, da bi se s sejnami odloževalo in smatra, da je položaj toliko razčiščen, da se o pravem času lahko podpiše premirje.

Tudi ostale mednarodne delegacije so zahtevale, naj se ne preide k debatam na javni skupščini te konference, marveč da naj se sporne točke odstranijo in zavrnujejo na privatnih sestankih posameznih delegacij.

Ameriška delegacija, kateri načeljuje general Walter Bedell Smith, je ponovno naglasila, da Amerika v Indokini ni udeležena na vojni, zato tudi ne mara usiliti svojega političnega pričanja tistim, ki so v to vojno zapleteni.

Za končni uspeh bo veliko odvisno od tega, kaj bodo rekli zastopniki treh pokrajin Indokine same, to je Vietnam, Cambodija in Laos. Indokina ne bi bila več enotna. Največja pokrajina Vietnam bi bila deljena med komuniste, ki bodo prevzeli severni del in med domačine zaveznike Francozov v južnem delu. Po-

krajini Laos in Cambodija pa naj se neutralizirata. To se pravi, da so izključene od kakih bodočih političnih zvez, da ne smejo pristopiti ne k enemu, ne k drugemu bloku. Od Francoza Mendes Francea bo odvisno ali bo znal ukloniti upor teh delegacij zoper nameravan načrt premirja; kajti ta odpor v resnici obstoja. Laos in Cambodija se bojuje, da bosta v bodoče plen agresivnega komunizma, ki bo dobil pod svojo oblast brez dvoma celo pokrajino Vietnam, s tem pa začel ogrožati tudi Laos in Cambodijo.

Ali je Francoz Mendes France tako močna politična osebnost, da dela—zgodovino? Osebnost Mendes Francea Pierre Mendes France je star 47 let in je po zadnji svetovni vojni že dvajseti predsednik francoske vlade. O sebi je vedno trdil, da ni politik in da sovraži politiko. Predniki Mendes Francea so se pred 1.300 leti izselili iz Portogala.

Preselitev

Mr. Cam Zarnik, predsednik Clevelandске federacije društev S.N.P.J., sporoča, da se je preselil na 5346 Knollwood Dr., Parma 29, O. Njegova telefonska številka je: SH 1-8924.

VROČINA IMA HUDE POSLEDICE

Ameriški severozahod in vzhod je delno olajšan ali je začelo deževati, ali pa je mrzeljši val iz Kanade zavril onega vročega in vlažnega, ki še vedno sili iz Teksasa, kjer vlaga in vročina razsajata v nezmanjšani sili. Prizadete so sosednje države, ki imajo redno nad sto stopinj vročine. Dogodili so se slučajji, na katere niso računali. V nekaterih bolnišnicah niso mogli meriti vročine, ker toplotmer ni mogel v normalno stanje. V kaznilnicah niso mogli držati priprtih med zidovi. Uprava je obsojenec enostavno dovolila, da gredo ven na dvorišče, na vrtove, kjer se lahko prosto zabavajo.

Delavci zaposleni pri stavbah so prenehali z delom. Dajte nam ventilatorje pa bomo nadaljevali! To se je tudi zgodilo. Gojitelji čebel so bili v enem oziru z vročino zadovoljni. Med jim je tekel sam iz satovja brez umetnega izskakanja. Vse skupaj se je namreč raztopilo. Vročina je vplivala na voznike. Menda jih je naravnost omamila. Šlo je na primer za voznika, ki se je zaletel najprej v prodajalno gasolina, nato podri brzojavni drog, nato povzročil karambol, ne da bi se ustavil, nato ustavil drugega voznika, češ, da vozi prehitro in ga celo pretepel. Končno je obstal pred hišo svoje matere. S svojim avtomobilom je zavozil v steno te hiše in razbil okno. Kaj pa s pitjem vode? Človeško telo, kakor znano, je do 70 odstotkov sestavljeno iz vode. Če se ta voda troši, kakor na primer pri znojenju, se mora na nek način nadomestiti. Zdravniki pravijo, da se v tej vročini lahko popije na dan kakih osem kozarcev vode.

ZADNJE VESTI

Se vedno vročina in 92 stopinj! Morda proti večeru bo kaj dežja, sicer pa val, ki pritiska iz Teksasa, ne poneha. Kraji v obsevu tega vročega in vlažnega vala, bodo imeli povečini nad 100 stopinj vročine.

Nesreče v Clevelandu niso počivale. Voznik John Hewins je povzročil karambol; s svojim vozom je treščil v pročelje farmacije na E. 79 St. ter tam do smrti pobil triletno Heleno Grigore, njeno sestro Diane, staro dve leti težko ranil pa tudi par oseb, ki so bile blizu. Avtomobil je bil poškodovan, voznik pa aretiran in se bo danes moral zagovarjati.

V jerezu Erie, kakih 200 vatlov pred Gordon parkom, je izposojen čoln, ki je služil izletu družini John Juhn, doživel redko katastrofo. V čolnu, ki je bil izposojen, je bilo sedem oseb, med temi tudi družina Juhna z otroci. Ko se je čoln nenadoma prevrnil, je sedemletni Ricky Juhn utonil, drugi so bili rešeni po reševalni akciji.

Na 4129 Hinsdale Rd. v South Euclidu je stala pokrita, a še ne dodelana nova hiša. Otroci so se v njej večkrat igrali, menda tudi z žveplenkami. Včeraj je nastopil ogenj, ki je poslopje upepelil. Škoda znaša \$8.500. Ogenj je zajel, toda ne uničil, dve sosednji hiši, uničil pa je avtomobil med hišo, ki je bila nedodelana, in sosedom Rosenom. Ogenj je namreč divjal s tako silo, da niso mogli vključiti številnim požarnim obrambam odstraniti avtomobila na pločniku. Skupna škoda znaša \$12.500.

V Washingtonu je za konec tedna ali vsaj za nedeljo javljen predsednik Južne Koreje, Rhee. Razgovorom med Eisenhowerjem in Rheeem bo prisostvoval tudi ameriški vojaški poveljnik na Daljnem vzhodu, general Hull, ki je že na poti v Ameriko iz Tokija.

Nemčija bo dobila koncem septembra brezpogojno suverenost—tako javljajo v zvezanem tajništvu v Washingtonu.

Pogajanja za novo mezdno pogodbo v podjetjih Goodyear Tire & Rubber Co. včeraj niso žela nobenega uspeha. Nadaljujejo se danes.

Ne bo seje

Tajnica društva Waterloo Grove št. 110 W. C. sporoča, da društvo ne bo imelo za ta mesec svoje redne seje. Tajnica bo pobirala asessment pa v ponedeljek, 26. julija v Slov. del. domu na Waterloo Rd., kar naj članice blagovoljno upoštevajo.

Direktorij A. J. C.

Redna seja direktorija Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave se vrši v sredo zvečer ob 7.30 uri. Prosi se vse direktorje, da se je udeležijo v polnem številu.

Krožek št. 2 Prog. Slov.

Članice krožka št. 2 Prog. Slovenk se vabi na redno sejo v sredo zvečer ob 7.30 uri v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — HEnderson 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

"NEMCIJA, NEMCIJA ZOPET NADVSE?"

(2)

Nova nemška armada bo sestavljena takole: Pod orožje in v uniformo bo poklicanih pol milijona nemških vojakov.

Kopna vojska bo imela 400,000 mož ali 12 divizij. Sest divizij vsaka po 13,000 mož bo pehota. Stiri divizije vsaka po 12,700 mož bodo oklopne divizije. Kopna vojska bo dalje imela tankovske polke, kratka, bo moderno sestavljena. Imela bo 60 generalov, 300 polkovnikov in 20,000 oficirjev. Čas vezbanja—dve leti.

80,000 mož bo sestavljalo nemško letalsko silo, ki bo razpolagala s 1,400 letali. Nemci zagotavljajo, da ne bo bombnikov na dolgo progo.

Mornarica bo imela 20,000 mornarjev. Nemška bojna mornarica pa bo zgrajena tako, da ladja ne bo imela več kakor 1,500 tonaze. Zapadna Nemčija ne bo imela podmornic.

Zapadna Nemčija ima okrog 50,000,00 prebivalstva. Po številu prebivalstva je enaka otocju Velike Britanije. Po trgovski industrijski kapaciteti se ji bliža, če je vsaj v nekaterih panogah ze ne prekaša. Pa računajmo s številkami:

Pol milijona vojakov med 50,000,000 Nemci ne bi bila taka reč. Oziveti pa moramo spomin na dobo po prvi svetovni vojni. Za ohranitev notranjega miru je bilo takrat premaganim Nemcem dovoljeno, da vzdržujejo svojo Wehrmacht, ki pa je smela imeti le 200,000 mož; ti vojaki pa so se vezbali na edinstveni način, ki je seveda samo nemski. Vsi so postali tekom vezbanja tako izvežbani, da so bili dejansko, četudi ne formalno, vsi oficirji! Pa kaj pomeni 200,000 oficirjev, ki se dajo uporabiti na prvi mig v veliki armadi?

Toda Nemčija po prvi svetovni vojni ni imela samo oborožene Wehrmacht in oborožene policije. Imela je oboroženo privatno organizacijo, katere članstvo je šlo v stotisoče, če ne v milijone. Ni bilo prav nič čudnega, če je stalo pod Adolfom Hitlerjem nemško vojaštvo, kakor je stalo pod cesarjem Viljemom. Samo poklicati pod orožje te ljudi, pa je bila redna armada že sestavljena. Vojaki so bili že izvežbani.

Nemčija Adolfa Hitlerja je hotela svet prepričati, da nima nobenih napadalnih namenov, zlasti ko gre za graditev nemškega letalstva znanega pod imenom Lufthansa. Letališča so bila navidezno v registru civilnih letališč, na zunaj zgrajena tako, da je nestrokovnjak res imel vtis, da gre le za civilno aviacijo. Glavnina nemških letal pa je že tedaj bila uvrščena med letala, ki naj služijo samo vojnim namenom. Najboljša letališča, četudi pod zemljo, so bila enako zgrajena tako, da so služila ali naj bi služila bodočim vojnim namenom.

Med Angleži, čeprav ne na vidnem vladnem mestu, je bil med prvo in drugo svetovno vojno politik Winston Churchill, ki je nenehno opozarjal britansko vladno na nekega mladega poročnika Nemca Goeringa, opozarjal pa tudi na vojaško vlogo hemškega letalstva. Angleži so bili gluhi do teh svaril, to svojo brezskrbnost pa so drago plačali v zadnji svetovni vojni, ko je bila ista Velika Britanija celo leto izpostavljena letalskim napadom, katere je dirigiral isti poročnik Goering, sedaj že maršal nemške zračne sile!

Nemci radi ubogajo. Nemci poznajo vojaško in civilno disciplino. Prava demokracija jim je v notranjosti tuja. Nemec ostane Nemec, tudi če je socialisti ali komunist. Kdo nam pa spričo takega narodnega materiala Nemecev daje garancijo, da bo med Nemci izključen kak ponovni Adolf Hitler, četudi ne z istim gospodarskim, gotovo pa z vsenemškim programom, kakor poje njihova himna, da—Nemčija, Nemčija zopet nadvse! Če bo do kaj takega v bližnji bodočnosti res prišlo, bo padla krivda brez dvoma na degenerirane Francoze v sedanjih dobi. L. C.

Urednikova pošta

IZČRPKI PISEM IZ OBISKA DOMOVINE

CLEVELAND, O. — Naslednje je nekaj izčrpkov pism privatne korespondence Victorije Poljšak, članice Progresivnih Slovenk, ki se nahaja na obisku v stari domovini.

"Iz Bleda 20. junija: Ura je pol šestih zjutraj, odprti je balkon najine sobe, od kjer se vidi Bled v vsej jutranji krasoti. Obseva ga prvo sonce, ves se svetli. Res je pravi biser slovenske zemlje. Na Putnikovem izletu smo sami Amerikanci, 45 po številu. Dva sta prava Amerikanca iz Cincinnati, O. Potujemo z dve, ma autobusoma. Izlet se je pričel v četrtek večer v Ljubljani izpred hotela Union. Za razvedrilo so nam zapeli Gostinski zbor, Tončka Simčič in pa oktet, kateri je nameraval priti v Ameriko. To je bil zopet praznik, tako lepo poje ta oktet, da ni nikjer lepšega petja, kot so nam ti zapeli. Da bi jih vsaj mogli dobiti v Ameriko. Vesela sem, da sem prišla tako zgodaj, ker oni gredo zopet na pot in jih ne bo v Sloveniji.

"V petek dopoldne smo se peljali na grad in popoldne smo si ogledali Litostroj. Sedaj imajo vse bolj izpopolnjeno, dosti več strojev in tudi veliko dela, za štiri leta naprej. Uposlenih je 2,000 delavcev. V Trzinu smo si ogledali predilnico in tkalnico, je zelo velika, 90 let stara tovarna. Postregli so nam z slivovko in malco—to je bila že cela pojedina in igrala je godba. Naši so plesali, kot za stavo. Tam smo bili vsi malo v rožah. Tržič je lepo mesto, visoko nad gorami in prijazni ljudje, kjer bi rada med njimi ostala. Večerjali smo že v tem hotelu na Bledu.

"Večera zjutraj smo šli v Bohinj in si ogledali slap Savice. Zopet smo bili nagrajeni za naš trud. Res je precej visoko, je pa krasen kraj—ni lepše zemlje, kot je Slovenija. Po travnikih je polno rudečega maha in rožic vseh barv, med žitom plavice in med drevjem največ smrek. Zrak pa čist. Tako zgodaj pa že veslajo po jezeru, kako so veseli naši ljudje. Večera smo se ustavili v Bohinju na mostu, da vidimo razgled, pa so si koj naredili god-

bo, glavnik na zeleno listje, pa so kar na mostu peli in plesali.

"Popoldne smo se malo zresnili na poti v Begunje v dolino gorja, kjer je bilo prvotno pokopanih 700 Slovencev. Nemci so jih tja vozili iz vseh krajev in tam vršili svoje ostudno delo. Večji del teh so potem svoji prepelali v lastne kraje, na svoja pokopališča. Nazaj grede smo se ustavili v Begunjah pri bivši kaznilnici, kjer je ravno tako skupno pokopanih 2000 Slovencev. Tam so krasni nasadi in med nasadi so trije kipi, delo Boris Kalina. Eden bronasti kip predstavlja uklenjenega partizana, drugi, ko partizan trga verige in tretji, ko je osvobojen. Krasni kipi—sem jih slikala, samo da mi je vreme nagajalo.

"Ljubljana 27. junija. Na Bledu smo prenočevali dva večera. Na Bledu je res tako lepo, da se je težko ločiti. Obiskali smo poleg slapa Savice, Vilo, Begunje, Tržič tudi Tolmin. Peljali smo se mimo Valerije v Sv. Luciji, krasni kraji, in nad Idrijo. Tam se mi je zdelo, da smo bili na najvišji točki. Bili smo v dolini Soče in naprej v dolini Trente. Tam okrog je tako krasno, da je težko opisati. V Bovecu smo prenočevali dve noči. Kar sem najbolj ponosna, bila sem pri izviru Save in pri izviru Soče. Izvir je visoko pod gorami, že proti vrhu. Je zelo težko priti tja. Jaz sem prišla do izvira, česar se ne morejo vsi ponašati. Od žensk so dospeli do izvira tudi Rozi, Tončka in Mirtič. Rozi je bila prva. Soča je tam mrzla kot led in čista kot kristal, lep kraj, da se težko ločiš od njega.

"Potem smo obiskali še Koper, Portorož, Opatijo, Reko in Postojnsko jamo. V Reki in Opatiji smo bili dve noči, ravno v istem hotelu, kot pred par leti. Bilo je pa deževno, tako da je moja kopalna obleka še vedno nova. Imeli smo se imenitno in budno preživeli tudi večerne ure, da bi kaj ne zamudili. Najlepše so se seveda imeli mlajši, ki so neugnani. Dorothy in Betty ne bosti pozabili Slovenije in njene gostoljubnosti. Ko smo plezali do izvira Soče, je rekel

naš sopotnik Amerikanec iz Cincinnati, "Vi Slovenci ste čudežni ljudje."

"Naš izlet po Sloveniji smo končali v Ljubljani. Do Postojne so nam prišli nasproti: Seliškar, Zima, Tomo Breje in tajnik Hrvatske izseljenke matice. Po obisku jame smo še malo posedeli okrog miz, pili kraški teran, zapeli smo in ob ločitvi malo solz potočili. V Ljubljani smo obiskali klub ljudskih poslancev, otroško bolnico, zavod za duševno zdravje, pa gospodinjsko šolo. Obiskale smo tudi Groblje blizu Kamnika in Sv. Urh, kjer je pokopanih 200 žrtev iz dobe okupacije in izdajstva. Z Rozi sva zaključile izlet s tem, da sva šle v opero k predstavi "Gorenjski slavček," potem na večerjo k Šestici in ob enajstih pa spat.

"6. julija Zadnji ponedeljek in terek sem bila v Cerknici pri strahfalu Urške Braniselne iz Trafalgar. Tončko sem dobila v postelji. Boleha na revmi. Jožko nam je igral prav lepo na harmoniko. Zelo so se razveselili slik. V sredo sem pa obiskala v Podcerkvi mamu, brata in sestro Jennie Fatur in Tony Peruška. Brat in sestra sta tako podobna Tonetu in Jennie, da sem vedno mislila, da ju imam poleg sebe. Mama pa je mlada in korajžna. Tudi tam so me ljubezno sprejeli. Ko sem odhajala, je brat Ivan zapregel sosedovega konjička, z nama je šla tudi sestra in smo se vozili po Snežnik, kjer je upravnik Kolar razkazal grad in muzej. Zelo zanimivo ga je bilo poslušati. Zdelo se mi je, kot odprta knjiga iz časov baronov in grofov. Mojim spremljevalcem, domačinom, pa ni bil dovoljen vstop.

"Nazaj v Ljubljano se mi je mudilo, ker sem imela vstopnico za prvo predstavo Ljubljanskega festivala "Ohridska legenda balet!" Festival se vrši več večerov, na prostem na Emonski cesti. Drugi večer je bila serija opernih arij, vrše pa se v Filharmoniji. Kako bi želela, da bi bili tudi vi tukaj. To so izvrstni igralci. Jutri nameravava z Rozi v Trst. Za v petek pa imam zopet vstopnico za koncert Slovenskega okteta. Načrtov je toliko, da ne vem kam z njimi in kako urediti, da bo vse vključeno. V soboto in nedeljo sem bila v Celju pri Rosis Polshakovoe bratu, kjer smo se lepo imeli. Brat je zelo podoben sestri Rozi, njegova hči pa njeni hčeri Valeriji. Od hčere moč, podjeten mizarski mojster, je bil tudi med poplavljenici. Njegovo škodo cenijo nad dva milijona dinarjev. Zavarovalnine bo pa prejel samo en milijon din. Poplava je naredila ogromno škodo. Še sedaj ni tam suha zemlja. Tam sem z otroci obiskala muzej, kjer je dragocena in krasna zbirka, zgodovinska zapuščina.

Na svidenje!

HUDI POTRESI V GRČIJI

Atene, (Reuter). Nedavno je bilo v Tesaliji pet novih potresnih sunkov. Od 30. aprila, dopoldne do 2. maja zjutraj je bilo v Grčiji vsega skupaj 44 potresov, od teh trije zelo močni. Grške oblasti so sporočile, da ne potrebujejo pomoči v hrani ali sanitetnem materialu, da pa potrebujejo šotore, v katerih bi lahko prebivali ljudje, ki so ostali brez strehe. V potresih je bilo ubitih 26 ljudi, več sto pa je bilo ranjenih. Škoda še ni točno ocenjena, jasno pa je, da bo treba velike vsote denarja, da bi lahko obnovili Tesalijo, tembolj, ker Grčija še ni obnovila Jonskih otokov, ki so jih prizadeli potresni sunki lani avgusta.

Iz vseh krajev države pošiljajo v Tesalijo šotore, hrano in sanitetni material. Železniški in telefonski promet je že ponovno vzpostavljen. Iz Ženeve je z letalom odpotoval v prizadete kraje predstavnik Rdečega križa, ki je takoj ponudil pomoč za 20,000 ljudi. Na tisoče ljudi prebiva v ruševinah ali pa na prostem. Inženirske enote grške armade čistijo ulice in minirajo poslopja, ki pretijo, da se bodo prodrli.

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

Pisal sem že nekaj o Združenih narodih (United Nations) ali okrajšano ZN (UN), ampak še vse premalo, ker prihajajo pred nas časi, ki nas vprašujejo: "Kaj in kako bo z bodočnostjo Združenih narodov." Potrebna je ta organizacija. O tem ne dvomi nikdo. Toda ZN obstoji iz živih teles, ki so se združila na podlagi: "Živeti sam in pustiti, da žive drugi poleg mene." Toda to zlato pravilo nekako šepa zadnje čase. Človek sliši od prominentnih politikov in državnikov pretnjo, da če ne bo tako, bodo pustili vse skupaj. Ali so ZN dovolj močna organizacija, da bi prestala tak vdarec? Liga narodov, ki počiva že blizu četrstoletja v grobu, nam kaže tako, da ni življenja v ZN, če ni vsaj toliko tolerance, da zberemo vse narode pod eno streho. Danes jih še ni—ali bodo kdaj? Za gotovo lahko rečemo, da ne, če bo obveljalo pravilo: "Ako ta notri, pa jaz ven."

Torej: kako so danes ZN v ti isti veliki zgradbi v New Yorku, ki se vidi na vse strani kakor ogromen spomenik, do katerega prihajajo ljudje vsak dan in sicer ne samo iz Amerike, ampak iz vsega sveta. Vsak dan jih pride nad tri tisoč. Vse te je zanimalo, kaj in kako so ZN, kaj je njih poglavito delo in kakšno bodočnost imajo. Ta zadnji stavek tvori važen predmet, zakaj po naši Ameriki se sliši glas, da če ne bo tako, bodo pa pustili. S tem seveda ne bodo rešili svetovnih vprašanj, pač pa podprli dva nasprotna tabora, ki kar ne moreta najti neke skupnosti, da bi delala drug poleg drugega. Vprašate, katera sta to? Naše države in Rusija.

Kdor pride v New York, naj ne pozabi obiskati palače ZN. Vem, da je mnogo naših ljudi šlo mimo tega svetovnega prostora v staro domovino. Če so se tje grede ognili palače in spomenika ZN, bi bilo samo prav, če obiščejo to svetovno organizacijo, kadar se vrnejo. Ne bilo bi pravilno, če bi šli mimo. Zakaj ZN morajo zanimati vsakega človeka, ker imajo vse v rokah, kako in kaj bo na tem svetu. Menda ga ni važnejšega vprašanja, kakor je to, posebno odkar imamo bombe, ki jih pišemo kot vrste H. To pomeni hidroden ali vodik.

Če boste sklenili, da obiščete o prvi priliki ZN v New Yorku, je prav, da si napravite nekaj načrt, da boste vedeli, kaj pomeni to in kaj ono. Menda ga ni človeka v New Yorku, ki bi ne vedel za ZN. Je sicer več nebotičnikov, ampak ta od ZN je tako nekaj posebnega, tako vidnega, da nima para na vsem svetu. V New York pridete itak z Centralno železnico ali pa Pennsylvanijo, kar je blizu skupaj. In nedaleč preč je stavba ZN. Tam okoli 42. ceste izstopi in če ti oko ne najde palače, pa vprašaj bližnjega policaja in nikogar drugega ne.

Veste, v New Yorku je zmiraj nekaj tihih ljudi, ki pazijo na zunanje obiskovalce in če jih zasledijo, so takoj z njimi v kupčiji za Brooklynski most. Sicer so pa v sru New Yorka na 42. cesti posebni rdeči busi, ki ti z velikimi črkami pripovedujejo, da vozijo do palače ZN. Pelješ se potem do zgradbe ZN, katera ima glavni vhod na 42. cesti. Toda ta vhod je samo za sekretariat ali tajništvo, kakor smo rekli nekaj takim uradom. Za uradno osebo kakor tudi za obiskovalce je vhod na 45. cesti.

Ko prideš do tam, te najprej pozdravi 60 zastav vseh mogočih barv, kar pomeni 60 narodov, ki so do danes v ZN. Ni treba ti stati dolgo pred palačo, da začneš opazati, kaj pomeni palača ZN. Vse sorte obraze vidiš v vseh mogočih uniformah. Taki so narodi po svetu, ki se zbirajo v ti palači. Mogoče prenišljaj, ali bi vstopil ali ne. Nekako vprašujejo, če oziraj po stražni-

kih, ki te uniformirani srečujejo pri vsakem koraku. Ti vedo, kaj misliš vprašati. Ni treba vpraševati, kakor je moral nekaj Martin Krpan, ki je mislil, da je vsak uniformiran človek sam cesar.

Palača ZN ni nikjer zagrajena ali zaplankana in se v ničemer ne loči od ostalih palač ali hiš. Šele ko prideš notri, se prepričaš, da je tam doma drugi svet. Angleški jezik ni več edini in sam v tem prostoru. Sta sicer dva jezika, ki pripovedujeta, kaj je tukaj in kaj tam, to sta angleški in francoski, kateri zadnji je veljal za diplomatski jezik. Ampak nista samo ta dva glavna jezika. Jih je pet, med katerimi je seveda tudi eden izmed slovanskih jezikov—to je ruski. Če boš dobro pogledal, boš najprej občudoval 75 čevljev visoka okna v barvanem steklu.

Tam moraš stopiti do okna, koder dajejo informacije. Vprašaj za vstopnico k seji sveta ZN. Zraven pa ne pozabi vprašati tudi za tike, s katerim prideš lahko v jedilnico za goste. Druga prostora ni, koder bi prodajali hrano. Če pozabiš to, boš moral iti ven, kadar boš lačen. V ti dvorani dobiš tudi tike, s katerim greš potem lahko s skupinami povsod, kamor te vodijo.

Za vodnike imajo zaposlenih 50 oseb, ki pripadajo vsem mogočim narodom. Eni vodniki ali vodnice razumejo za silo do 20 jezikov. Vse je treba znati pri Združenih narodih. Vodniki zberoselej 20 oseb za ogled, 20 in ne več. Ti gredo potem po vsem poslopju. Kadar boste enkrat notri, skušajte pogledati vse, kar vam pride pred oči.

Za zgradbo ZN je sicer res, da je dala naša Amerika največ denarja, kakor ga daje še danes, da morejo ZN sploh delovati. So pa razni narodi, ki so prispevali vse mogoče stvari in umetnine, ki so prvovrstne. Zanimivo je tudi to, da je ustvarjena posebna organizacija, v katero spada ogled palače ZN. Kar dobe denarja, ga porabijo za to, da izboljšajo odnose med posameznimi narodi na vsem svetu. Vsled tega prejemajo tudi darove, ker je ustanova dobrodelna in ne za dobiček. Je pa tako pri tem ogledu. Skušajte najti posebnosti vselej tam, koder vas vodi vodnik. Je namreč v zgradbi vsepolno napisov, ki pravijo, da je zaprto za publiko. Če bi odprli taka vrata, bi se vam pokazala kar navadna pisarna, kakoršnih je vsepolno po New Yorku.

Pred vsem vam bodo pokazali tri posvetovalne dvorane, katerim so darovale vso notranjo opremo skandinavske države. Te tri dvorane so glavna atrakcija. Seveda vzeto s krasnimi hodniki. Zanimiva pa je zlasti kapelica ZN. Ker so do malega vsi ljudje na svetu zastopani v ZN, je naravno, da niso mogli postaviti v kapelo nobenega verskega izraza, torej ni ne oseb, ne bogov in ničesar ne. Zato imenujejo ta prostor kapelo tihega premišljevanja—pa naj potem že človek moli, dremlje, počiva ali pa, da se umakne zunanjemu svetu. Mesto verskih izrazov imajo na veliki mizi veliko živo rožo ali pa šopek.

Načrte za palačo ZN je vodil arhitekt Wallace K. Harrison, ki je imel pod sabo deset najboljših arhitektov, kar se jih je moglo dobiti.

Dasi je v glavnem vse dozdano, kar tvori ZN, bo vendar vzelo še dosti časa, predno bo vse tako, kakor bi imeli radi. Pred vsem prejemajo ZN umetniške darove od raznih narodov. V ta namen obstoji poseben odbor pod vodstvom imenovanega arhitekta Harrisona. Ta odbor ima pravico sprejeti ali odklanjati darove ter tudi določiti, kje bi bil primeren prostor za vsak dar. Kadar boste v tistih treh (Dalje na 3. strani)

SEŽIGALNIK ZA ODPADKE

Ko instalirate avtomatičen, plinski sežigalnik, je konec vaših skrbi zaradi odpadkov in smeti. Vse, kar je zgorljivo—stari čevlji, ostanki jedi, cunje ali papirnati zaboji—je hitro in ekonomično sežgano in predelano za dobro gnojilo za vrt. Golazen in žuželke, ki se običajno plazijo okrog posod za odpadke in sme-

ti, nimajo obstanka, kjer je instaliran avtomatičen plinski sežigalnik. Zgornja slika predstavlja Mrs. Juanito Kerestesy, ki je pred kratkim dobila naslov "Mrs. Ohio," in si ogleduje enega izmed tipičnih modelov sežigalnikov, ki jih priporoča East Ohio Gas Company.

SPOMINI NA POTOVANJE V STARO DOMOVINO PRETEKLO LETO

Piše JOSEPHINE ERJAVEC, Joliet, Illinois

Romanje na Šmarno goro in drugi doživljaji

(Nadaljevanje)

Moja sorodnica Koračnova nas je že čakala pred hišo, kjer sta se ljubezljivo pozdravile; nato odločimo svojo prtljago, in gremo v Union Hotel, ker nam je bilo povedano, da tam nas čaka vse sorodstvo. V resnici nisem nikdar pričakovala, da se bo v tako kratkem času zbralo sorodstvo iz vseh delov Slovenije; in sicer bili so tam sorodniki mojega moža, iz Dolenjskega, iz Sent Vida pri Stični, Jože Tronteljevi, ki žive na Gomili, iz Arčevca vasi—Verbičevci, iz Radanjske Grablovčevi, iz Grosuplje Angela Tronteljevi, iz Šmarja, Završkovci, iz Škofice—Franciška Zitnikova z sinovom, in Anica Petkovšek z družino. Nato iz Ljubljane so bili Koračnovi, Franc Lesjak, Ivan in Ivanka Zrimsek, Neža Malenšek in hčerka Kobilica z družino, Pepca Zalarjeva z družino, Ivka Zrimsek z družino, Lebnovi, ter nešteto drugih znancev in prijateljev iz Ljubljane in okolice. Iz Sent Vida (kjer je moja rojstna vas nad Ljubljano), so prihili Furlanovi, Erjavcevi iz Broda—nato Kušarjevi, Belotovi, in Viktor Setinovi, iz Smlednika Konjarjevi, iz Zagorja Anica Pavlinic z soprogom, iz Glince g. profesor Franc Belec. Iz Lužani, Srbije je prihitela stara hčerka Furlanovih—Cvetka Mejatović z družino. Družine Bergljehin in Suligojevih, sorodnikov mojega moža iz Žirovnice, ni bilo, ker niso bili obveščeni, toda sem jih pozneje obiskala. Vseh skupaj je bilo zelo veliko, ki so nas pozdravili in tista velika dvorana v Union hotelu je bila kar polna.

Tu smo obujali spomine na pretekla leta in sem morala razložiti vsem skupaj naše potovanje po Evropi. Vsi so se pa čudili, da nismo bili prav nič utrujeni do te dolge poti. Spraševali so nas ni bilo konca ne kraja—vsi so hoteli vedeti kako se imamo itd. Ker sem imela spominke knjižgo s sabo, so se vsi podpisali v to knjižgo, kar mi je trajen spomin od vseh, ki so bili isti dan pri sprejemu. Obsipani smo bili z različnimi cveticami, vsi triji, in jih je bilo kar za en avto, katere cvetice smo peljali prihodnji dan v cerkev sv. Terezije.

Ker so vsi hoteli vedeti kdaj jih pridemo obiskati, sem jim moj načrt takoj razložila in sicer—tako v sredo jim kažem naš premikajoči barvani film, katerega sem vzela 1400 čevljev s sabo, predstavljajoč naše mestne, farne, narodne, cerkvene, družinske doživljaje. Tudi filme od porok mojih hčerk Olge, poročene Ance, in Mildred, poročene Pucel, sem imela s seboj. Ta sugestija je bila sprejeta z velikim zanimanjem. Jože Koračin in Mili, ki sta oba zaposlena v bolnišnici, Jože kot direktor, Mili kot personalnik, sta nam komendirala dvorano v bolnišnici. Tu smo dobili projektor in dve osebi, ki so kazale filme. Dvorana je bila kakor nalašč za to. Že eno uro poprej, kakor sem se zgovorila za filme, so se že vsi zbrali pred bolnišnico. Poleg sorodnikov so bili tudi razni znanci in drugi prijatelji. Slike so hoteli ponovno videti, toda je bilo že pozno, in čas za domov. S temi slikami so dobili šele pravi pogled kako mi živimo, kakšne parade in procesije, da imamo, in tudi kako se mučimo vsak po svoje.

Objubila sem jim, da pred odhodom jim zopet pokažem moje filme, toda od tega ni nikdar prišlo, ker nam je čas prehitro potekel v domovini.

Da grem nazaj k sprejemnemu dnevu. Tu pri mizi, ko so bili vsi sorodniki zraven, sem jim takoj napravila tudi drugi načrt—to-

rej "Romanje na Šmarno goro," katerega romanja smo se udeležili takoj prvi petek po našem prihodu, torej čez dva dni po kazanju filma. Vsi so objubili, da pridejo. Zbrali smo se pri mostu, ki nas vodi proti Šmarni gori. Isto kot prvi večer pri sprejemu, so nas že čakali, prišli so zopet iz Dolenjskega, Gorenjskega in iz ljubljanske okolice, da po 15 letih zopet gremo na romanje in slavno božjo pot. Opazila sem, da nekateri, starejši kot sem jaz, kakor Zrimšek, Lesjak in drugi, so boljše in hitreje stopali navzgor kakor pa mi Američani. Morali so nam vedno in vedno roko podajati, da nismo prej opešali. Seveda Ronald je kar naprej hitel do vrha z ostalimi fanti njegove starosti. Bil je zopet praznik za vse moje sorodnike, kateri so si vzeli čas, da smo zopet skupaj. Večkrat se oziramo navzdol, in gledamo tiste lepe ravnine, njive in slovenske hišice, ki so bile manjše čim bolj smo se bližali vrhu.

Ustavimo se pri kipu sv. Antona, kjer vsi zvonimo pa stari navadi—in ato nadaljujemo pot do vrha. Še ko smo začeli ob vznožju, smo od daleč zaslišali tisto krasno zvonjenje cerkvice, ki nas vabi in pozdravlja. Mene je to zelo ganilo, da sem se morala ustaviti in solze so mi polzele po licih od same sreče, da sem zopet enkrat tu, da zamerim s svojimi sorodniki na to Božjo pot, ki ima tako zgodovino za seboj. Bili smo že vsi utrujeni in vroči predno smo prišli do vrha. Takoj se ustavimo v edini gostilni ter si naročimo čaja. Nato pa hitro k sveti maši. Tu so peke hčerke mojih sestričen in bratranci, ter smo se čudili, da imajo tako krasno ubrane glasove. Mož sestrične je pa orgljal.

Notranjščina cerkvice je zelo lična, in glavni oltar isti, z krasno podobo Šmarnogorske Matere božje. Po sveti maši smo se zbrali pred cerkvico, in zopet poslušali krasno zvonjenje. To pot je zvonil tudi moj sin Ronald, ter sem bila tudi jaz povabljen, da si ogledam zvonik in vidim kako zvonijo. Bilo je za Ronald ne kaj novega.

Ker smo bili potrebni kosila, si ga naročimo zopet v tej gostilni, kjer si obujamo spomine. Vstopimo pred cerkvico in si ogledam iz vrha dol krasno naravo—od tu se vidi Ljubljana, Sent Vid. Vič, Staneče, Meden Dravlje, Tačen, Dolnice, Glince, Smlednik, Dobrova, Horjule, Medvode in sploh vsa krasna okolica; tudi moja hčerka Jonita in sin Ronald sta bila kar tiha opazovalca vse te krasote. Kmalu nato se je začelo temneti in začele so padati kaplje, toda nisem se premaknila, kajti spraševala sem se, ali bom še kdaj tako srečna biti na tem mestu? In koliko jih bo manjkalo med onimi, ki so danes z nami? Ko sem tako stala, sem tudi mislila na one sorodnike, katere danes manjka in katere je kruta smrt med 15 leti vzela od nas. Druga mladina pa, ki je bila z nami, bo gotovo poročena in šla na svoje domove stran od domačih, a danes smo bili še vsi skupaj.

(Dalje prihodnjič)

OB TIHEM OCEANU

(Nadaljevanje s 2. strani)

zborovalnih dvorana, pazite zlasti na les na stropu in ob hodnikih, ker so to umetnine prvega reda in neprecenljive vrednosti. Med drugimi boste videli tudi nekaj umetniških slik.

Gotovo vas bo zanimala glavna zborovalna dvorana (General Assembly). Tako boste najprej izvedeli, da imajo ZN 62 tolmačev vseh mogočih jezikov. Ti tolmači morajo vse sproti postaviti in povedati, zraven tega pa dajati vse naglase tako, kakor jih je rabil govornik. Tisti, ki poslušajo, dobe na glavo poseben aparat, katerega morajo nameriti tako, kakor je potreba za tisti jezik. Pet uradnih jezikov lahko dobite kar pri roki, ker so na vidnem mestu tistega aparata. Kdor hoče angleščino, ta obrne kolo na številko 2. Številka 3 je za francoščino, številka 4 za ruski jezik, 5 je za španski in šest za kitajščino.

Mogoče boste zapazili, da so naše države, Rusija in Anglija vselej neke skupaj. To pa zato, ker rabijo abecedni red in se vse te tri države začno z črkami U. S. Vsak obiskovalec se mora orijentirati o vsem, kar je potrebno za obisk ZN. Pred vsem bode povedano, da je palača ZN odprta vsak dan, to je vsak delavnik, vsako soboto in vsako nedeljo ter praznik. Izjemi sta samo dve, na Božič in Novo leto je zaprta.

Ture po palači ZN se začno vsak dan ob devet in pol ure ter trajajo vseskozi do četrte ure. Kakor smo že povedali, znaša vstopnina en dolar za vsako odraslo osebo. Če pa pridejo take osebe v gotovih skupinah, dobe popust in plačajo samo po 75 centov. Dijaki iz šol plačajo le 50 centov. Kar je vojakov v uniformah, ne plačajo nič. Otrok pod šestim letom se ne pušča notri. Vsa tura po poslopju vzame dobro uro. Čakaš samo tam, koder se zbira tura, da dobi vsak vodnik gotovo število posetnikov.

Ker so vsi hoteli vedeti kdaj jih pridemo obiskati, sem jim moj načrt takoj razložila in sicer—tako v sredo jim kažem naš premikajoči barvani film, katerega sem vzela 1400 čevljev s sabo, predstavljajoč naše mestne, farne, narodne, cerkvene, družinske doživljaje. Tudi filme od porok mojih hčerk Olge, poročene Ance, in Mildred, poročene Pucel, sem imela s seboj. Ta sugestija je bila sprejeta z velikim zanimanjem. Jože Koračin in Mili, ki sta oba zaposlena v bolnišnici, Jože kot direktor, Mili kot personalnik, sta nam komendirala dvorano v bolnišnici. Tu smo dobili projektor in dve osebi, ki so kazale filme. Dvorana je bila kakor nalašč za to. Že eno uro poprej, kakor sem se zgovorila za filme, so se že vsi zbrali pred bolnišnico. Poleg sorodnikov so bili tudi razni znanci in drugi prijatelji. Slike so hoteli ponovno videti, toda je bilo že pozno, in čas za domov. S temi slikami so dobili šele pravi pogled kako mi živimo, kakšne parade in procesije, da imamo, in tudi kako se mučimo vsak po svoje.

Dva pogrebna zavoda
za
zanestiljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo
po
CENAH, KI JIH VI DOLOČITE
pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1005 East 62nd St.
Hollywood 1-1510 - Cleveland 1-6888

(RUŽENE ŠKERLJ)
ANGLEŠKO SLOVENSKI SLOVAR
DRUGA IZDAJA
JE KONČNO DOSPEL.
Dobi se pri
August Kollander
6419 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND 3, OHIO
Cena s poštnino je
\$5.25
TVRDKA KOLLANDER IMA NA ZALOGI TUDI
SLOVENSKO ANGLEŠKI SLOVAR BERILO
ter DR. F. J. KERNOVO
(DR. KOTNIKA)
Naročite se na te knjige, preden zaloga poidel

Ker so ZN prevzeli nekaj otroških igrišč, so dali na svojem prostoru tem otrokom nova igrišča. So pa ta pod dosti strogim nadzorstvom. Pridejo eni, ki mislijo, da so ZN nevtralna zemlja in da lahko delajo kar hočejo. Pa to ni tako. Newyorška policija je povsod, tukaj in tam. Enako požarna bramba in vse drugo. Vsa poslopja in vsa zemlja je pod zakoni mesta New York, potem države New York in pa federane vlade.

Kdor pride na obisk, bo našel tudi prodajalno, koder lahko kupite vse mogoče razglednice, ki se nanašajo na ZN. Tam dobite tudi pamflet ali knjižico z imenom "Your United Nations," koder je vse popisano, kakšna centrala je palača od ZN v New Yorku. Poleg tega ne pozabite še nekaj. UN prodajajo posebne marke za pisma in razglednice. Te marke ali znamke se prodajajo samo pri UN in veljajo samo za vso pošto, ki pride iz UN. Ni jih treba torej kupovati več, kakor je potrebno, ker jih ne morete rabiti nikjer drugje.

Naravno je, da najdete tam darove iz vseh dežel sveta. Lahko kupite nekaj dragega, je pa tudi cenenejši dovolj. Zanimivo je tudi to, da se ljudje v splošnem zanimajo za vprašanje Rusije, posebno, kar se tiče bodočnosti. Skoro slednji vpraša, če more videti rusko delegacijo, kadar je v tem ali onem zasedanju. In koga žele videti prav posebno? Ni treba povdarjati, Višinskega.

Mogoča palača ZN sili človeku marsikatera vprašanja. Vse je v steklu in oknih. Pa pride radovednež in vpraša: "Koliko je neki vseh okenj skupaj v tem poslopju?" In vodnik, ki mora vedeti vse,

ti bo odgovoril brez vsakega pomisleka: "Pet tisoč in štiri sto."

"Kdo jih neki omiva in koliko časa?" Tudi na taka vprašanja dobiš hiter odgovor:

"Za čiščenje okenj je najetih 14 stalnih ljudi, ki ne delajo nič drugega, kakor omivajo okna."

Če pa pride kdo in vpraša ne pričakovano:

"Kaj bodo ukrenili ZN glede Rusov?"

Odgovor: "Ga ni."

OTROK UTONIL V MLINŠČICI

V Mekinjah ob potoku Mlinščici so se igralci otroci Med njimi je bila tudi triletna Mojca Cerar, ki ji je med igro na poledici spodrsnilo, tako da je padla v potok. Voda je otroka odnesla kakih 100 m daleč ter ga splavila na breg, kjer ga je našla mati. Deklici so takoj nudili prvo pomoč, vendar brezuspešno. Komisija, ki je izvršila ogled, je ugotovila, da je na tem mestu padlo v vodo že troje otrok in da je bila na to opozorjena mestna občina Kamnik, ki pa doslej še ničesar ni ukrenila, da bi preprečila nesreče.

Med kvartopirci

Trije kvartopirci sede v krčmi in čakajo na četrtega, ker vsak veče igrajo tarok. Naposled le pride.

"Oprostite, prosim..."

"Čelo uro smo te morali čakati," zagodrnjajo vsi trije hkrati.

"Kako to celo uro? Saj sem prišel samo dvajset minut prezpozno."

"Kaj ne vidiš, da smo trije?"

PREDELAVA LESNIH ODPADKOV V PLOŠČE

V severnoameriškem mestu Anecortez je tovarna, ki zaposluje le 30 delavcev, kljub temu pa izdela mesečno 232,250 kub. m plošč iz lesnih odpadkov. Osnovna surovina za izdelavo plošč je razdrobljeno srce, ki ostane po luščenju debel za furnir ter drobci starih dglazij. Vso surovino najprej stroj razreže na kose, debeline približno enega palca. Delce zmehčajo s paro, nato pa jih razdrobe. Tkivu dodajo smolo in še razne druge kemikalije tako, da postane zmes tekoča. Tekoči trak porazdeli gneto na primerno širino, vroči valji jo stiskajo in osuše. Ploščate trake razrežejo potem na kose. Edino ročno delo pri tem je izmenjava osnovne surovine razkladanje in sortiranje plošč po velikosti. Plošče so zelo prožne in odporne proti udarcem. Lahko se upognejo v tako majhnem premeru, kot ga ima človeška

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. Endicott 1-5013

Njegov naslov je vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

IT'S FINE FOR **SARDINES**

BUT...

...for children it's not so good. Yet today in many schools children are packed in like sardines in a can. It's a pretty sad commentary when the richest nation in the world neglects to give its future citizens the kind of education they deserve.

Our schools today are more crowded than at any time in our history. By 1960, there'll be almost 8 million more school children. We've got to act now - if every community in

America is to provide its children with the best education it can afford.

Let's all get behind our local groups, school boards, P.T.A.'s, Citizens Committees and other public-spirited groups, who work so unselfishly to insure the future citizens of our country the kind of education they need and deserve. Remember, no one else can do the job but YOU! America's children are your responsibility, too!

In cooperation with The National Citizens Commission for the Public Schools, this advertisement is sponsored by

ENAKOPRAVNOST

glava, ne da bi počile. Izdelujejo jih v debelinah od treh do šest milimetrov. So svetlo kostonjeve barve in se dajo lepo barvati. Uporabljajo jih za embalažo, v okras, za stenske opaže za v zid vdelano pohištvo itd.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO

1016 East 76th Street

UTah 1-6888

Za collinwoodsko in

euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ

17902 Nottingham Road

IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO

Diamond 1-8029

11101 Revere Avenue.

ISČE SE STANOVANJE

ISČE SE STANOVANJE

S 3 OPREMLJENIMI ALI NEOPREMLJENIMI SOBAMI.

Kdor ima za oddati, naj sporoči na UT 1-6049

HIŠE NAPRODAJ

LASTNIK

SAM PRODAJA HIŠO ZA DVE DRUŽINI, V SLOVENSKI NASELBINI.

Prinaša dobro najemnico. Za naslov se pozive v uradu tega lista.

Shawnee Ave., od E. 185 St.

Colonial tip hiša, 5 sob z rekreacijsko sobo; porč zadaj. Gorkota na plin, preproge, garaža. Blizu trgovin in transportacije. Cena \$13,800.

Za podrobnosti se obrnite na

KOVAC REALTY

960 East 185th St.—KE 1-5030

P O Z O R !

HIŠA ODPETA NA OGLED V NEDELJO OD 2. DO 6. URE

Nova hiša, Ranch tipa, na

27288 Highland Rd.

Ena boljših hiš, ki bo ugajala Slovincem. Leta 74½ čevljev

spredaj, 1000 čevljev globoka. Hišo je zgradil Frank Jansa in si jo morate ogledati, da jo

lahko dobro cenite.

Vabljeni ste, da si jo ogledate.

LATHY REALTY

BROKER

915 EAST 185th ST.

IV 1-3454

DELO DOBIJO ŽENSKÉ

DEKLE,

KI JE DOVRŠILO SOLO, DOBI DELO V PISARNI.

Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

Prilutna ženska,

poštena in mirna, dobi brezplačno sobo v zamenjavo za oskrbo stanovanja.

Za podrobnosti pokličite

EX 1-1361

ISČE SE POSTENO DEKLE,

STARO NAD 21 LET ZA DELO NATAKARICE

od 3. popoldne do 11. zvečer.

Naslov pustite v uradu tega lista.

LEPOTICARKE

dobijo dobro službo v dolgo let obstoječem lepotičnem salonu v Slov. nar. domu. Prednost imajo izurjena dekleta. Sprejme se tudi dekleta, ki so pravkar graduirala iz lepotične šole. Dobro je, če znate nekoliko slovensčine. Ako ste izven mesta, se preskrbite tudi stanovanje.

Pišite ali se zglasite posebno.

TIVOLI

6407 ST. CLAIR AVENUE.

Cleveland 3, Ohio

Prva zmaga rudarjev Trepče maja leta 1936

Pred 23. leti se je dvignil dim iz dimnikov novoustanovljenega rudarskega podjetja v bližini Kosovske Mitrovice. Angleški kapitalisti so porušili ogromne sloje cinkove in svinčene rude ter ustanovili delniško družbo za izkoriščanje tega bogastva. V "Trepča Mines Ltd." so vložili leta 1930 kapital 1,120,213 funtov šterlingov.

Delničarji Trepče so se zadovoljno smehljali. Dividende so presegle pričakovanja. V prvih petih letih je dala Trepča velikanski dobiček, ki je presegal vloženo glavico za 200,000 funtov. Delnice Trepče so predstavljale odlično naloženo denar.

Delničarji Trepče so bili humani ljudje. Rudarji Trepče so uživali vse blagore njihove "human politic": temperatura v rovih se je dvigala tudi nad 30 stopinj, nesreče so bile navaden pojav. Mnogi proletarci iz Like, Dalmacije, Makedonije — iz vsakega kotička naše države so izgubljali svoje življenje v rovih, tisoči pa so se vračali domov z zastrupljenimi pljučami in želodci.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

REAL ESTATE FOR SALE

DES PLAINES — Beautiful, 1½ year old, 6 room faced brick; 2 full baths; very large lot; new 2 car garage. \$25,000.

1845 Howard Ave.
Vanderbilt 4-5501

ARLINGTON HEIGHTS — Good buy. Easy terms. 6 room home, brick and frame, 3 bedrooms, tile bath, kitchen. Attached garage. Scarsdale division. All-over carpeting included. \$16,950.

809 E. Davis St.
CLEARbrook 3-5709

BIRWYN — 5 room bungalow. Large lot. Gas hot water heat. Aluminum combination windows; enclosed back porch; tile bath; garage. Close to schools and all transportation. \$16,950.

3118 East Ave.
GUNDERSON 4-4523

VILLA PARK — Modern brick frame, 2½ years. Living room, dining room, "L." Fireplace, natural wood cabinet kitchen, powder room, 3 bedrooms, den, bath 2d; full basement with fireplace, gas heat. Built-in garage. Lot 75x187.

704 S. Yale
or call 2416-R

MAYWOOD — 6 room brick bungalow; beautiful landscaped; ceramic tile kitchen, bath; cyclone fence, venetian blinds, screens & storms, many extras. Gas heat; fruit trees; double garage; 75x134 lot.

1916 S. 1st Ave.
FILLmore 3-6466

ROUND LAKE — Priced for quick sale. 2 bedroom, semi-modern ranch house on 4½ acres; fireplace, large living-dining combination; garage; plenty of trees. By owner. Best offer.

ROUND Lake 6-2838

SUMMIT — 5 room cottage; 2 bedrooms; extra lot; closed-in porch; gas heat; garage; close to schools; transportation; basement. — \$14,000.

7333 W. 58th St.
Phone Summit 1782-W

85th BENNETT — Corner Townhouse. 5 rooms; gas heat; tile bath, steel kitchen cabinet, Tappan gas range, awnings, screens, storms; large well kept yard. All around fence. Reasonable. By owner.

Saginaw 1-8055, appointment

ROOMING HOUSE — Brick 11 rooms. Completely furnished. A home with income. 4-2 room apartments, 1-3 room; furnace heat, oil burner.

Bittersweet 8-6707

TAVERN AND DANCE HALL FOR SALE

Direct from owner. Plus living quarters in Embarrass. Bungalow type building. Living quarters have kitchen, living room and bedroom on first floor. Two bedrooms on second floor.

Write to or call at

THE VILLAGE INN, Embarrass, Wis.

Delničarji so vložili svoj denar in so imeli pravico zahtevati dobiček. Uprava v Trepči je bila dobro plačana, da je zagotovila tisti dobiček. Ni ji bilo treba skrbeti, kako delavci žive, kje stanujejo in kaj jedo. Uprava ni gradila stanovanj, vodila je samo račune o izkopanih tonah galeita. Rudarji so pretvarjali opuščene rudniške rove v bivališča. Rovi, čeprav opuščeni, so bili last delničarjev in za te neandertalske luknje so rudarji morali plačevati najemnino. Le malo rudarjev je moglo z lastnimi sredstvi zgraditi si stanovanja. Delavci niso imeli nobenega kopaljšča. Uprava je celo odklanjala, da bi dajala delavcem milo za umivanje.

Nekdo je nekoč dejal, da se more na bedi bližnjih zaslužiti več kakor na njihovem blagostanju. Ako je mislil Trepči, je imel prav. Trepča je bila najdražji kraj v državi. Od leta 1934 do 1936 so se živela podražila v Trepči za 20 do 30 odstotkov, medže pa so padale v nasprotnem razmerju. Po odbitku za hrano v menzi je rudar prejemal od mesečne plače navadno izpod 250 din. V predvojnem tisku, ki pa je bil leta 1936 pod najstrožjim nadzorstvom cenzure, je bil natisnjen faksimile plačilne liste Bajrama Marića, trepčanskega rudarja, ki je prejel za 23 delovnikov s "premijs" in za nadurno delo po odbitku 300 din za hrano, zaslužek — 1999 dinarjev! Življenjski pogoji v Trepči so postajali čedalje bolj neznosni. Dne 14. maja 1936 leta so rudarji Trepče začeli stavkati.

Rudarji prve izmene so se pojavili 14. maja pred jaskom v Prvem tunelu točno ob 7. uri. Dotlej so delavci hodili v jamo ob 6.30, odhajali pa so po 15. uri, pogosto pa tudi po 17. uri. Čas, porabljen za prihod do delovnega mesta in odhod po končanem delu, uprava ni vračunala v osemurni delavnik. Zato so tega tujca rudarje, ki so prišli pol ure kasneje, sprejeli nadzorniki pred jaskom zelo surovo in jim odredili, naj se vrnejo domov, ker jih tega dne ne bodo spustili v jamo.

Brez kakšnega pojasnjevanja, brez kakšne besede protesta so rudarji odšli.

Nadzorniki so bili presenečeni. Kaj takega se v Trepči še ni pripetilo. Kakor brez duše so dohiteli v upravo...

Hladnokrvno in odločno zadržanje rudarjev je vznemirilo ljudi v upravi. Telefoni so zazveneli v pisarnah sreskih načelnikov v Zvečanu in Mitrovici.

— Tukaj Trepča! Rudarji ne kaj nameravajo... Upor!

Chicago, Ill.

FEMALE HELP WANTED

HOUSEKEEPER — Congenial, middleaged; in small bungalow. Own room. References.

PALisade 5-2752

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — Sacrifice due to illness. Full price \$1,500. 5353 No. Clark St. Mrs. Rosenbaum SUNnyside 4-8896

TAVERN for Sale or Trade — For resort property. Doing \$60,000 business yearly. Good lease. Living quarters if desired. South side factory rooming house district.

Call BEveryly 8-6213

CHICKEN DINNER AND CARNIVAL
Sunday, July 18, 1934
ST. PETER'S CHURCH
Spring Grove, Ill.

Popoldne ob 4. se je pojavil pred Prvim tunelom generalni direktor Trepče, Havi, s pravnim zastopnikom podjetja advokatom Lugomirskim. Treba je bilo preplašiti rudarje in v korenini zatreti šele sluteni resnejši odpor!

Zato je prišel z mstrom Haviem načelnik kosovsko-mitrovskega sreza Milutin Terzić s svojim spremstvom, policijskim uradnikom Frtulićem in žandarmerijskima vodnikoma iz Vučitrna in Kosovske Mitrovice.

Prva pogajanja so se začela neposredno med delavci in upravo podjetja. Delavci še niso postavili vseh svojih pogojev, zahtevali so le, naj se uredi osemurni delavnik.

Advokat Lugomirski je v imenu podjetja ostro zavrnil zahtevo rudarjev.

Ob 7. zvečer je prispel rudarski kurir od Prvega tunela v Stari trg:

— Bog, tovariši! Stavka!

Ta bojni poziv je bil sprejet. Morala delavcev je bila krepkejša kakor avtoriteta mistra Havija, sreskega načelnika in žandarjev.

14. maja leta 1936 ob 7. zvečer je začelo stavkati 1763 rudarjev Trepče.

Stavka!

Mister Havi se ni ločil od telefonskega aparata! Advokat Lugomirski se ni ločil od sreskega načelnika! Kurirji so hoteli vsak trenutek na pošto. Brzjojavke iz Trepče so zasipavale oba bana moravske in zetske banovine, ministra za gozdove in rudnike ter ministra za notranje zadeve:

— Pomoč! Delnice "Trepča Mines Ltd." so v nevarnosti. Rudarji groze. Pomoč!

Stavkači so bili mirni in disciplinirani. Bilo ni nobenega vzklika, nobene grožnje. Žandarji so bili zaradi tega nezadovoljni. Stavkajoči so dali pooblastilo delavskemu zaupniku iz Kosovske Mitrovice, da bi zastopal njihove interese pred podjetjem.

Uprava Trepče se ni hotela pogajati z zaupnikom. Stavkajoči so določili zato 17 delavcev za pogajanja. Ti delegati so predložili upravi 10 njihovih zahtev:

— Delavci zahtevajo 8-urni delovnik, primerno čl. 11 "Službenega reda." Čas za prihod na delovno mesto in odhod naj se vračuna v delovni čas.

— Uprava se mora zavezati, da bo še leta 1936 začela graditi nova delavska stanovanja.

— Uprava Trepče je dolžna, da napelje električno razsvetljavo v stanovanja, ki so jih zgradili delavci na svoje stroške. Zarnice bodo kupovali delavci.

Delavcem, ki stanujejo v Kosovski Mitrovici, mora podjetje omogočiti cenen prevoz do rudnika.

— Ker je delo s cinkovo in svinčeno rudo zelo umazano, zahtevajo delavci brezplačno po 1 kg mila na mesec.

— Ob prvem tunelu naj se zgradi kopaljšče, ki bo vedno oskrbljeno z zadostno količino tople vode.

— Delavci Trepče zahtevajo

svobodo združevanja v sindikalni organizaciji in ne dopuščajo, da bi se rudniška uprava vmešavala v notranje delo te organizacije.

— Uprava podjetja mora spoštovati zakonite pravice delavskih zaupnikov, ki bodo voljeni vsako leto.

— Delavci zahtevajo jamstvo, da ne bo Uprava Trepče po končani stavki kaznovala niti odpustila nobenega delavca, ki je 14. maja zapustil delo.

— Stavkajoči zahtevajo povečanje mezde za 10 din za vse delavce ne glede na stroko.

Uprava ni sprejela nobene zahteve. Posvetovanje mistra Havija z advokatom Lugomirskim in sreskim načelnikom je trajalo globoko v noč.

Istega večera sta prispela v Trepčo delavski zaupnik iz Skoplja in tajnik delavske zbornice iz Beograda.

Brzjojavke so se kopičile na mizi generalnega direktorja. Mister Havi je že popolnoma zrasel s telefonom. Mister Havi je zahteval pristaneke, da lahko popusti delavcem.

Naslednjega dne je uprava Trepče sprejela štiri izmed desetih delavskih pogojev: zgradila bo kopaljšče in stanovanja, napeljala bo v rudarske hiše elektriko, uredila delovni čas tako, da bo prihod v jasek v škodo delavcev, odhod pa v škodo delničarjev.

Pogajanja so bila prekinjena.

Sreski načelniki in policijski uradniki so bili brez moči. Kazalo je, da zastoj prejema plačo. Stavkajoči ni bilo mogoče izzvati.

Disciplina rudarjev je bila zgledna. Ni bilo nasilstev, psovok, pretepov! Stavkajoči so vzdrževali rudnik v redu: izmenjavali so se pri črpalkah in niso dopuščali, da bi voda zalila rove. Električarji in njihovi pomočniki so redno opravljali svojo dolžnost.

Nekega dne je med neurjem strela zažgala kable. Stavkajoči so se takoj javili inženirjem na razpolago ter preprečili nesrečo.

"Čuvarji reda" so bili razočarani...

Po eni izmed mnogih sej v upravi je inšpektor Gojković sklical zborovanje vseh delavcev. Prebral je zahteve, ki so jih postavili delegati. Morda bi kdo izmed delavcev popustil, morda bi se inšpektorju posrečilo razbiti njihovo enotnost.

— Ali so to vaše zahteve? Je vprašal inšpektor.

Gojković in zastopniki podjetja so nestrpno pogledovali po resnih obrazih stavkajočih.

V nobenih očeh se ni pokazalo popuščanje. Rudarji so gledali krepko, odločno:

— Da, naše!...

Toda oportunizem nekaterih delavskih voditeljev se je pokazal tudi v tej stavki. Pod vplivom nekaterih delegatov iz URS, ki so se prestrašili, ker pogajanja niso napredovala, so stavkajoči zmanjšali zahtevo po povečanju mezd na 7 din. 600 šiptarjev se je odločno uprlo temu popuščanju. Svojim tovarišem so dali "beso," da ne bodo odnehali od nebene zahteve. Vendar so pod pritiskom drugih popuščali...

(Dalje prihodnjik)

O navihanem vetru (Zamorska pravljica)

Ko nastopi suha letna doba, lahko vidite, da se ptice drže precej visoko v zraku. Tam lebdi, križarijo, plovejo sem ter tja, se naglo spuščajo in zopet dvigajo, trepetajo s perotmi in se razposajeno zvirajo. Vsako jutro se v višavah zberejo v jate in vrešče križarijo pod oblaki.

Toda, če natančneje pogledate, spoznate, da niso ptice krive te zmešnjave. Glavni vzrok za to početje je hudomušni veter. Veter jih nosi, veter jim razpenja krila, da se dvigajo in padajo, veter jih goni, utruja in krepi.

Pa tudi tisti, ki dviga prah z zemlje, ga nosi po zraku in morda kakšen noj, ampak zopet veter.

Veter. Stanuje na vrhu votlega hriba, tam živi v jami, vendar ga nikoli doma. Velik potepuh je in nima nikjer obstanka. Vedno tava in potuje. Pa tudi kadar je doma, je sila nemiren. Takrat njegova jama odmeva, kakor bi grmel. Dolčas mu je, pa se mora malo razvedriti. Zato pleše in poskakuje po kotih svojega brloga. Škreblija s krempelj po pesku, kljuje s kljunom po skalah in kamenju ter udarja s perotmi po vratih, tako da se zemlja stresla in da hrib, na katerem stanuje, kar poka.

Toda veter ne dela vsega tega morda iz kake hudobije. Ne, ne, on je samo tako razposajen, le šali se. Rad se igra in čisto nič drugega. Od samega tekanja pa je neprestano lačen. Prav tako, kot je vedno lačen, pa je tudi sila razsipeen. Leti neznano kam, da si poišče zrnce hrane, pa ga takoj odvrže in pobere kamenček za svojo zakladnico. Ta pa je polna samih nepotrebnih stvari.

Ko tako leta sem ter tja, zagrabljuje tu peresce, tam ugrizne bananasto, izruje strok pšenice, odnese orehe, pa jih pozabi pobrati, oro pa storžev koruze in opustoši leho fižola. Tako je raztresen, da pokusi vsako stvar, toda pozabi, da bi se je do siteda najedel. In zato je vedno lačen.

Pa tudi pozabljuje je tale veter, tako da včasih sploh ne ve, po kaj je šel. Pozabi celo na svojo lakoto. Takrat se vedno zamisli:

"Zakaj le se potepam po zraku?"

Seveda se nikdar ne spomni, po kaj je šel. Zato se razbesni, pa opustoši in poruši vse, kar mu pride pod kremplje. Takrat se ga ljudje, ki stanujejo po vaseh, silno boje. Če se mu posreči, da v svojem besu odtrga še delo poglavarjevo streho in jo odnese visoko pod nebo, tedaj je šele srečen. Ljudje pa vedo, da se bo zdaj zdaj pomiril. In res, takrat nastopi zatišje. Voda

na gladina je mirna, kot ogledalo.

Poiščite no vetra! Ko mislite, da je na polju, je v planinah, ko mislite, da je v dolini, je na morju! Poiščite ga! Z vsakim gibom zraka, za vsakim ovinkom se bo norčeval iz vas. Kroži pred vami, zdaj je tu, zdaj je tam.

Toda kakšen pa je tale veter? Če mu sledite po pesku, boste našli želve. No, veter sedi na želvi in se vam smeje. Pravi vetrnjak je! Če zašumi nekaj med kamenjem, to ni kuščar, to je veter, da, veter!

Ce je vetru prevroče na kopnem, se gre hladit na morje. Ali mislite, da to so ribe, ki skačejo preko valov? Ne, to je veter. Mislite, da je kit? O ne, ne boste me! Veter je! Mislite, da je tole prevrnjen čoln? E, tudi to je veter.

Uh, kakšna vročina! Pogledajte oblak, oblak! Dež pada! Suha doba je minila! Kdo pa je prignal oblake? Da, tudi to je naredil veter! Hvala ti, veter! Hvala ti!

("Slovenski Jadran")

—NEW ERA, glasilo ABZ

AMERIŠKA INEVROPSKA

OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrsti med 10 in 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.

1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.

1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15¾; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Društveni koledar

JULIJA

18. julija, nedelja — Piknik društva Nanos št. 264 S.N.P.J. na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

18. julija, nedelja — Piknik Kluba društev in direktorija AJC na Kaliopovi farmi.

18. julija, nedelja — Piknik društva Utopians S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

25. julija, nedelja — Piknik društva V boj št. 53 S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

AVGUSTA

1. avgusta, nedelja — Piknik krožka št. 1. Prog. Slov. na farmi S.N.P.J.

8. avgusta, nedelja — Piknik društva Naprej št. 5 S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

15. avgusta, nedelja — Piknik Mlad. pev. zbora na farmi S.N.P.J.

22. avgusta, nedelja — Piknik društva Spartans S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

29. avgusta, nedelja — Piknik društva Lipa št. 129 S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

SEPTEMBRA

5. septembra, nedelja — Piknik krožka št. 3 Prog. Slov. na farmi S.N.P.J.

12. sept., nedelja — Piknik zbora Triglav na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

18. septembra, sobota — Izlet Atletične lige S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

26. septembra, nedelja — Vinjski trgatve na farmi S.N.P.J.

OKTOBRA

17. oktobra, nedelja — Koncert zbora Zarja v Slov. nar. domu. St. Clair Ave.

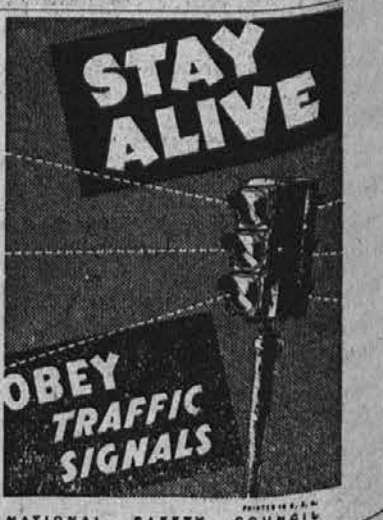
17. okt., nedelja — Proslava 50. letnice S.N.P.J. v Yukon, Pa. — pevski zbor Triglav pod scenični prizor "Črni graben"

24. oktobra, nedelja — Igra dramskega zbora Anton Verovšek v S.D.D., Waterloo Rd.

30. oktobra, sobota — Halloween ples društva Comrades št. 566 S.N.P.J. na farmi S.N.P.J.

MAJA — 1955

1. maja, nedelja — Letni koncert s sceničnim prizorom "Rokovnjači" pod zbor Triglav v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave., domača zabava v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

—Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

Ivanhoe 1-9382